

ville kunne indpasses i en samlet skitse til forsvarrets fremtidige forsyningsorganisation, og sekretariatet foreslog derfor, at afdelingen blev henlagt under den militære klædefabrik.

Som yderligere motivering for sin indstilling henledte sekretariatet i øvrigt opmærksomheden på, at produktionsafdelingen var af rent civil karakter, at dens virksomhed ikke kunne henregnes til forsvarsforberedelser, samt at afdelingens udskillelse fra forsvarrets materielintendantur ville give bedre mulighed for en fastsættelse af reelle produktionsomkostninger samt gennemførelse af en effektiv økonomisk kontrol med virksomhedens drift og rentabilitet.

Såvel forsvarsministeriet som de berørte personelorganisationer m. v. fandt at kunne tiltræde forvaltningsnævnets forslag om overførsel af forsvarrets materielintendanturs produktionsafdeling til den militære klædefabrik, og da dette forslag kunne gennemføres selvstændigt, blev der ved forsvarsministeriets skrivelse af 9. marts 1964 nedsat et udvalg, der skulle forestå afdelingens overførsel til klædefabrikken. Udvalget afsluttede sit arbejde den 20. juni 1964, og produktionsafdelingen blev herefter henlagt til klædefabrikken den 1. september 1964.

Spørgsmål 17:

Vedrørende 82. Forsvarets civilundervisning ønskes oplyst: a. hvilke uddannelser tilbydes stampersonellet med henblik på at lette overgangen til civilt erhverv? b. hvor mange deltager i undervisningen? c. hvilke erfaringer har man med hensyn til de hidtil opnåede resultater?

Svar:

For at sikre tilgangen af frivilligt, fast personel (stampersonel) blev det under forhandlingerne om forsvarsloven forudsat, at der foruden foranstaltninger af ren økonomisk art tillige blev givet de unge en civil og erhvervsbetonet uddannelse, som man kunne drage nytte af efter tjenesteperiodens udløb.

Forsvarets civilundervisning forestår ovennævnte uddannelse, der gives ved, at personellet får lejlighed til at deltage i allerede eksisterende, civile uddannelsesformer, der bl. a. omfatter specialkurser for ikke-faglærte arbejdere, kurser på teknologiske institutter, seminarieuddannelse m. m.

Herudover gennemføres ved forsvarrets civilundervisnings egne kursus-skoler omskoling af ikke-faglærte til faglærte, teknisk forberedelseseksamen, statskontrolleret prøve i bogføring, adgangsprøve til HD-studiet samt radiotelegrafistuddannelse.

På baggrund af det talmateriale, der regelmæssigt indsamles af civilundervisningen, drejer det sig om ca. 8.300 mand årligt, hvoraf ca. 1.600 gennemgår en egentlig lærlingeuddannelse. Ifølge foreliggende oplysninger fra forsvarrets civilundervisning anvendes ca. $\frac{1}{7}$ af de frivilliges kontraktperiode til civil uddannelse, idet den øvrige del af perioden anvendes til militær tjeneste.

Henset til, at ovennævnte civiluddannelse kun har virket i ca. 3 år, kan et mere omfattende erfaringsmateriale om resultaterne af den gennemførte uddannelse først foreligge i løbet af slutningen af 1966 og i begyndelsen af 1967, efter at frivillige, der har modtaget ovennævnte uddannelse i større omfang, er afgået fra militærtjeneste.

Spørgsmål 18:

Hvor stor er tilgangen af frivillige til de enkelte værn, og hvilken betydning får den for de værnepligtiges tjenestetid?

Svar:

Ved forsvarsforliget i 1960 blev det forudsat, at tjenestetiden for værnepligtige menige, der generelt var 16 måneder, skulle søges afkortet, når frivilligt stampersonel var tilgået i nødvendigt omfang.